

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

ZAVOD ZA PRESTAJNAJE KAZNI ZAPORA DOB ODPRTI ODDELEK PUŠČAVA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** Odprti oddelek Zavoda za prestajanje kazni zapora Dob (Oddelek).
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** Obsojenci.
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** Uradna zmogljivost Oddelka je 21 oseb. V času našega obiska je bilo v Oddelku nameščenih 21 oseb, od tega jih je devet kazni prestajalo na podlagi 12. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij – ZIKS-1.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen** dne 27. 7. 2017.¹
- **Skupina za obisk:** En predstavnik varuha (svetovalec Varuha) in en predstavnik pogodbene nevladne organizacije (SKUP – Skupnost privatnih zavodov).
- **Vsebina obiska:** sprejeli so nas pravosodni policist, socialna delavka in vodja oddelka po pooblastilu, s katerimi smo opravili ogled bivalnih prostorov, ločen pogovor pa z zaprtimi osebami, ki so to želele. Po ogledu prostorov v Oddelku je bil z vodjem oddelka po pooblastilu in socialno delavko opravljen še zaključni razgovor.

¹ Prejšnji obisk je bil opravljen 11. 8. 2015.

► **Poročanje:** Poročilo o obisku smo po pošti posredovali Generalnemu uradu Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij (Generalni urad URSIKS), Oddelku pa v vednost 22. 8. 2017, skupaj s predlogom, da ga obravnava ter nam v roku 30 dni sporoči svoja stališča; tozadevni odgovor smo prejeli 6. 9. 2017, torej 15. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da so nekateri izmed obsojencev v pritličju preuredili prostor poleg jedilnice v novo sobo, ki bo po besedah vodje oddelka po pooblastilu služila bivanju najmanj dveh obsojencev (adaptacijska dela v tem prostoru so bila v času našega obiska že v zaključni fazi),
- da je bilo realizirano priporočilo oziroma podpora DPM Oddelku za nakup pralnega stroja za potrebe zaprtih oseb, saj je bilo ob tokratnem obisku ugotovljeno, da so v Oddelku dobili ne samo pralni temveč tudi sušilni stroj,
- da so obsojenci v okviru urejanja okolice objekta Oddelka postavili škarpno in utrdili klančino za objektom, kje se nahaja vrt in igrišče za odbojko ter badminton,
- da so vsi obsojenci, s katerimi smo se v času obiska pogovarjali, pohvalili odnos zaposlenih in
- da bodo (v začetku avgusta) Oddelek priključili na optično internetno omrežje, kar bo obsojencem omogočilo spremljanje več televizijskih programov.

► predlog DPM

DPM: predlagali smo, da ZPKZ Dob oziroma URSIKS preuči možnost, da bi se Oddelku zagotovilo potrebno orodje oziroma da bi se dotrajano orodje zamenjalo, saj na Oddelku več kot očitno obstaja močan interes po opravljanju dela, še posebej takega, ki lahko veliko doprinese k vzdrževanju objekta Oddelka in urejanju njegove okolice.²

DPM: ponovno smo predlagali, da se čim prej preučita predloga Oddelka o odprtju razdelilnice hrane ter o tem, da bi si obsojenci sami pripravljali hrano.³

DPM: predlagali smo, da se čim prej preuči predlog Oddelka o nakupu večjega hladilnika, v katerem bodo obsojenci lahko shranjevali hitro pokvarljive izdelke.⁴

DPM: ponovno smo predlagali, da se (tudi v izogib nadaljnjemu propadanju objekta) vložijo več naporov (kolikor to še ni bilo ugotovljeno), da se ugotovi namen objekta in se morda izvede druge aktivnosti, da bi dejansko prišlo do njegove obnove in uporabe za nameščanje zaprtih oseb, ki izpolnjujejo

► odziv pristojnih

Generalni urad URSIKS: sporočamo, da je zavod pojasnil, da je bil opravljen popis orodja, ki ga obsojenci trenutno posedujejo. Dodatno so bile ocenjene tudi potrebe po zamenjavi dotrajanega orodja in nakupu novega orodja. K nakupu orodja manjše vrednosti bo zavod pristopil takoj, nakup orodja večje vrednosti pa bo vključen v plan investicij za naslednje leto.

Generalni urad URSIKS: pojasnjujemo, da je ta investicija že v popisu predlogov, vendar do sedaj še ni bila uvrščena med prednostne investicije. V prihodnje je realizacija izključno odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev ter opredelitve prioritarnih potreb v okviru zbranih predlogov. Glede formalnih okvirjev pa je zavod že podal predlog za spremembo hišnega reda, na podlagi česar bi bila priprava hrane dejansko dovoljena.

Generalni urad URSIKS: sporočamo, da je bil nakup hladilnika že izveden.

Generalni urad URSIKS: pojasnjujemo, da se je zavod z občino Šentrupert že dogovoril za prenos lastništva drugega objekta, ki ga ima trenutno še v uporabi ta občina. Opravljena je bila izmera zemljišča, ki je bila potrebna za to, da se proces prenosa lastništva prične. Proces prenosa lastništva formalno še ni v celoti

² Med pogovori z obsojenci so ti izpostavili, da je orodje, ki je na razpolago v Oddelku za opravljanje hišnih del dotrajano ali pa ga sploh ni, tako da si morajo le tega priskrbeti sami ali pa nanj čakajo dalj časa.

³ Po pojasnilu socialne delavke je bil s strani Oddelka ponovno podan predlog, da bi jim znotraj Oddelka odobrilo odprto razdelilnico hrane, podan pa je bil tudi predlog, da bi si obsojenci smeli v Oddelku sami pripravljati hrano. Oddelek odgovora v zvezi s podanima predlogoma še ni prejel.

⁴ Obsojencem je omogočeno, da nakupe v bližnji trgovini opravijo sami enkrat tedensko, in sicer ob četrtek med 15.30 in 18.30. V zvezi s tem je pedagoginja pojasnila, da je Oddelek že podal predlog za nakup večjega hladilnika, kamor bi obsojenci shranjevali hitro pokvarljive izdelke, vendar Oddelek odgovora še ni prejel.

pogoje za takšen režim prestajanja kazni zapora.⁵

zaključen. Po prenosu lastništva bo zavod, v skladu z možnostmi, pristopil k sanaciji objekta oziroma popisu večjih investicijsko vzdrževalnih del.

⁵ Žal je bilo ugotovljeno, da se stanje glede objekta v Oddelka (pri uvozu na območje Oddelka) še ni nič spremenilo oziroma le-ta še vedno »propada«, čeprav je bilo v odzivnem poročilu številka 070-2/2015/33 z dne 16. 9. 2015 sporočeno, da je ZPKZ Dob že vzpostavil stik s predstavniki Občine Šentrupert z namenom, da se ugotovi namen tega objekta.